

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Факултет политичких наука

Изборном већу

На основу члана 63. став1, члана 64, став 7. и 9. и члана 65. став 1, Закона о високом образовању (Сл. Гласник РС, број 76/2005, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08. и 44/10. и 93/12) члана 6. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду и члана 49. став1, тачка 3. и став 4. Статута Универзитета у Београду - Факултета политичких наука, Изборно веће Факултета политичких наука, на 11. седници одржаној 26. децембра 2013. године, формирало је Комисију за припрему Извештаја о пријављеним кандидатима за избор ванредног, односно, редовног професора за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада, у саставу: др Милосав Милосављевић, редовни професор Факултета политичких наука у пензији, др Мира Лакићевић, редовни професор Факултета политичких наука и др Милан Петричковић, редовни професор Факултета политичких наука. Комисија је прегледала конкурсни материјал и у складу са Законом о Универзитету и Статутом Факултета политичких наука подноси:

ИЗВЕШТАЈ

I – О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА НАВЕДЕНИХ У КОНКУРСУ

Факултет политичких наука Универзитета у Београду расписао је конкурс за ванредног, односно редовног, професора за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада. Оглас је објављен у публикацији Националне службе за запошљавање "Послови" 15. јануара 2014. године, број 552. Рок за пријаву кандидата истекао је 30. јануара 2014. године. На оглас су се пријавила два кандидата: др Веселин Меденица и др Мирослав Бркић. Комисија је преузела конкурсну документацију и констатовала следеће:

1. Пријава др Веселина Меденице није у складу са условима конкурса, објављеног у публикацији Националне службе за запошљавање. Др Меденица није поднео на увид радове које наводи у биографији, односно списку стручних и научних радова, те Комисија није била у могућности да утврди њихову аутентичност. Из тих разлога пријава др Веселина Меденице није могла да се узме у даље разматрање.
2. Пријава др Мирослава Бркић поднета је у складу са условима Закона о високом образовању и Статутом Факултета политичких наука, односно конкурсом. Из наведених разлога, Комисија је разматрала само пријаву др Мирослава Бркића.

II- О КАНДИДАТУ

1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Мирослав Бркић рођен је у Шапцу 21. марта 1967. године, где је завршио основну и средњу школу. Факултет политичких наука, Смер за социјалну политику и социјални рад, уписује 1988. године и завршава 1992. године са просечном оценом 8,47. Магистрирао је и докторирао на истом факултету. Говори и пише на енглеском језику, а такође говори и руски језик. Ожењен је, отац два сина.

2. ПРОФЕСИОНАЛНА И АКАДЕМСКА КАРИЈЕРА

Магистарску тезу под називом *“Социјални рад у реинтеграцији малолетних преступника”*, др Бркић одбранио је 31.05.1998. године, на Факултету политичких наука. Докторирао је у јуну 2002. године на истом факултету, на тему *“Теоријско-методолошке основе социјалног рада у заједници»*.

На основу програма подршке развоју научног подмлатка, од 1992.-1994. године био је ангажован на пословима сарадника-демонстратора при Катедри за социјални рад и социјалну политику, на предмету Социјална патологија.

Упериоду 1995-1996. године радио је на пословима социјалног радника у ЈППТТ саобраћаја „Србија“.

Децембра 1996. године заснива радни однос на пословима асистента приправника на групи методских предмета, при Катедри за социјални рад и социјалну политику, на предметима: Социјални рад у заједници и Социјална патологија.

На основу одлуке Изборног већа Факултета политичких наука, априла 2001. године стиче звање асистента на предмету Социјални рад у заједници.

Изборно веће Факултета политичких наука на седници одржаној 03.03.2004. године донело је Одлуку да се асистент Мирослав Бркић бира у звање доцента за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада - наставни предмет „Социјални рад у заједници“.

У звање ванредног професора изабран је 19. маја 2009. године одлуком Већа научних области правно – економских наука Универзитета у Београду, а 3. јуна исте године заснива радни однос на Факултету политичких наука, у звању ванредног професора, за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада, на одређено време од пет година.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКЕ И НАУЧНО-ПЕДАГОШКЕ АКТИВНОСТИ

3.1. Научно – истраживачки рад

Кандидат др Мирослав Бркић има богато истраживачко искуство у теоријским, а посебно емпиријским и примењеним истраживањима. У каријери је прошао све степенице у истраживачком раду: од приправника, преко сарадника и секретара до

аутора и руководиоца, како у нашој академској заједници тако и на међународном плану. Од избора у претходно звање кандидат је био ангажован на следећим научно-истраживачким пројектима:

„Успостављање и примена система лиценцирања пружалаца услуга социјалне заштите у Србији“, руководиоца радне групе, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике“, мај 2011- децембар 2011;

„Advancing social welfare for vulnerable groups of children and their families“, researcher, Faculty of Political Sciences and Center for Social Policy and Social Work Research, 2011;

„Developing Community-based Services for Children with Disabilities and their Families“, lead consultant for soft – law regulation on standards for services, Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, UNICEF (IPA Social Inclusion 2008), 2010-2012;

„Supporting access to rights, employment and livelihood enhancement of Refugees and IOPs in Serbia“ (EuropeAid/129340/C/SERIRS), 2012;

„Криминал у Србији: феноменологија, ризици и могућности социјалне интервенције“, број 47011, Министарство, просвете, науке и технолошког развоја 2010-...;

„Родна равноправност и култура грађанског статуса: историјска и теоријска утемељеност у Србији“, број 47021, Министарство, просвете, науке и технолошког развоја 2010-...;

„Enhancing the position of residents in residential care institutions for person with mental disability mental illness and creation of conditions for their social inclusion in local community“, Senior Expert, European Union, Ministry of Labour, Employment and Social Policy, Ministry of Health, 2013-...

Претходни научно-истраживачки и стручни рад Мирослава Бркића, допринео је да у последњем наведеном пројекту, финансираног од стране ЕУ, заузме место *senior expert-a* (ИПА 2011), чиме је стекао позицију међународног консултанта. Потребно је истаћи да је Мирослав Бркић за ову позицију изабран између десетак европски признатих консултаната у области социјалне политике и социјалне заштите.

У континуитету, од 2001. године, Мирослав Бркић активно учествује у реформи система социјалне заштите у Србији. Као руководиоца радних група и стручни консултант био је, а и данас је укључен у пројекте, који за циљ имају доношење, односно имплементацију најзначајних реформских докумената и принципа (Стратегија развоја социјалне заштите, Закон о социјалној заштити, Правилник о нормативим и стандардима у центрима за социјални рад, Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите, Израда аката о унутрашњој

организацији и систематизацији Коморе социјалне заштите, Деинституционализација услуга смештаја за особе са интелектуалним тешкоћама и душевно оболеле).

3.2. Научни скупови

У активностима кандидата значајно место заузима и учешће на научним скуповима, конференцијама, саветовањима и округлим столовима. На научним скуповима, кандидат је подносио и уводна излагања и радове публиковане у целини. Од избора у последње звање кандидат је учествовао на више међународних и националних научних и стручних скупова од којих издвајамо:

- *Social Work and Fight against Poverty and Social Exclusion – Professional Dedication to the Protection and Promotion of Human Rights*, 20-23 October 2010, Филозофски факултет Свеучилишта у Мостару, Мостар.
- *Стари у Србији: Проблеми и изазови*. Правни факултет Универзитета у Нишу и центар за социјални рад Ниш, 26-28 Октобар 2010, Ниш.
- *„Јавне политике у Србији*, Фондација Heinrich Böll за Југоисточну Европу и Удружење за политичке науке Србије, 08. 12.2011. Београд
- *Кривичноправни положај и социјалноправна заштита малолетника*, Правни факултет Универзитета у Нишу и центар за социјални рад Ниш 27-28.10.2011. Ниш
- *Joint World Conference on Social Work and Social Development 2012: Action and Impact*, 8.-12. July 2012, Stockholm, International Association of Schools of Social Work – IASSW, International Council on Social Welfare – ICSW, International Federation of Social Workers – IFSW
- *Research in Education and Rehabilitation Sciences*, 27-29. Septembar 2012. Faculty of Education and Rehabilitation Sciences University of Zagreb.
- *Породица у лавиринту породичног насиља*. Правни факултет и центар за социјални рад Ниш, 18-19.10.2012 Ниш.
- *Супротстављање организованом криминалу, правни оквир, међународни стандарди и процедуре*, Криминалистичко-полицијска академија, Тара 27-29.05. 2013.
- *Нове услуге у локалној заједници – одговор на потребе породице*, Универзитет у Нишу, Правни факултет, 18.-19.10. 2013, уводно предавање.
- *150 година вишег образовања за жене у Србији: претпоставке и будућност образувања на Балкану*, Центар за студије рода и политике, Факултета политичких наука, Универзитета у Београду 26. -27. 10.

3.3. Наставно педагошке активности

Др Мирослав Бркић, афирмисао се и потврдио као врстан предавач и педагог. Његове способност у организовању и извођењу наставе из области којима се бави, препознате су и од стране високошколских установа у региону. Осим на матичном, професор Бркић изводи наставу и на Факултету политичких наука у Бања Луци, односно Филозофском факултету у Тузли. Др Бркић изводи наставу на следећим курсевима:

- Социјална патологија - трећа година основних студија, Факултет политичких наука у Београду;
- Социјални рад у заједници - четврта година основних студија, Факултет политичких наука у Београду;
- Заступање у социјалном раду - четврта година основних студија, Факултет политичких наука у Београд;
- Менаџмент у социјалном раду - мастер студије, Факултет политичких наука у Београду
- Теорија и методологија социјалног рада, докторске студије, Факултет политичких наука у Београду
- Социјални рад у заједници, трећа година основних студија, Факултет политичких наука у Бања Луци.
- Вештине и технике социјалног рада у заједници, четврта година основних студија, Факултет политичких наука у Бања Луци.
- Тимски рад у социјалном раду, четврта година основних студија, Факултет политичких наука у Бања Луци.
- Заступање у социјалном раду, трећа година основних студија, Факултет политичких наука у Бања Луци.
- Социјални рад у локалној заједници I, четврта година основних студија Филозофски факултет у Тузли
- Социјални рад у локалној заједници II, четврта година основних студија Филозофски факултет у Тузли
- Креативне методе у социјалном раду, трећа година основних студија Филозофски факултет у Тузли
- Социјални рад у образовању, трећа година основних студија Филозофски факултет у Тузли

Потребно је истаћи да је Мирослав Бркић развио два курса (Заступање у социјалном раду и Менаџмент у социјалном раду) који су високо вредновани од студената основних, односно мастер студија. Од наредне школске године, планира да са колегама са смера развије још један нови курс на мастер студијама – Мултикултурални социјални рад. Предлог новог курса усвојен је од стране акредитационе Комисије и његово извођење се очекује од школске 2014/2015.

Студенти су препознали предавачке и педагошке квалитете проф. Бркића оценивши га у редовним анкетама следећим просечним оценама:

- Социјална патологија: 4,45
- Социјални рад у заједници: 4,34
- Заступање у социјалном раду: 4.69
- Менаџмент социјалног рада: 4,32

Мирослав Бркић, био је члан већег броја комисија за оцену и одбрану дипломских, мастер, магистарских и докторских радова на матичном, као и факултетима у земљи и

региону. Од избора у последње звање под његовим менторством урађене су, односно у току су израде три докторске дисертације, три магистарска и четири мастер рада.

3.3.1. Докторске тезе:

Васојевић Слађана, **Људска права особа са интелектуалном ометеношћу**, одбрањена у 2012.

Ивана Милосављевић – Ђукић, **Функционисање здравственог, правосудног и система социјалне заштите у заштити деце од злостављања и занемаривања**, одбрана у 2014.

Биљана Зекавица, **Успостављање и одрживост система контроле квалитета услуга у социјалној заштити**, у току, пријава дисертације прихваћена од Одељења за социјалну политику и социјални рад.

3.3.2. Магистарске тезе

Биљана Зекавица, **Испитивање потреба хранитељских породица за услугама социјалног рада**, одбрањена у септембру 2009.

Милка Бабовић, **Социокултурни фактори насиља у породици душевно оболелих**, одбрањена 2010.

Бојан Арула, **Улога центра за социјални рад у директној асистенцији жртвама трговине људима у Босни и Херцеговини**, одбрана у 2014.

3.3.3. Мастер тезе

Бојане Димитријевић, **Подршка породици као предуслов деинституционализације и социјалне интеграције деце са инвалидитетом (2012)**

Александра Трифковић, **Стандарди стручног рада у дневним боравцима за децу и младе са интелектуалним тешкоћама у Београду, (2012)**

Милош Костић, **Узроци бескућништва у Војводини (2013)**

Перић Сандра, **Управљање обимом посла водитеља случаја у центрима за социјални рад**, одобрена израда мастер тезе (2013).

Научно – стручна компетентност проф. Бркића, потврђена је и ангажовањем у комисијама за изборе у научна звања у земљи и региону.

- Члан комисије за избор доцента, односно ванредног професора за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада на Филозофском факултету у Тузли
- Председник комисије за избор сарадника за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада на Факултету политичких наука у Бања Луци.

- Члан комисије за припрему реферата једног асистента за ужу научну област Подручја примене социјалног рада, Факултет политичких наука у Београду.

Поред ових активности кандидат је својим препорукама омогућио низу студената да наставе школовање или се усавршавају на реномираним високошколским установама у иностранству.

3.4. Активност у научним и стручним организацијама

Мирослав Бркић је веома активан у раду различитих домаћих и међународних организација, које се баве социјалном политиком и социјалним радом, односно заштитом и подршком маргинализованих друштвених група.

Председник је Управног одбора и један од оснивача Социо хуманитарне организације „Наша Србија“, која од 2000. године пружа континуирану материјалну и психо-социјалну подршку вулнерабилним групама деце и младих. Ова организација, која окупља утицајне појединце из области спорта, привреде, политике, културе, добитник је награде за најплеменитији подвиг године 2004.

Представник је Одељења за социјалну политику и социјални рад у раду International Association of Schools of Social Work (IASSW) и члан Eastern European Sub-regional Association, која делује у оквиру IASSW.

На основу одлуке министра рада и социјалне политике од 19.02.2013. године, председник је Одбора за акредитацију програма обуке из социјалне заштите. Задатак Одбора је да процењује и акредитује едукативне програме у области социјалне заштите, који су од значаја за континуирано образовање, стицање и обнављање лиценци.

3.5. Чланство у редакцијама научних часописа

Од 2002. године члан је уређивачког одбора Часописа за теорију и критику социјалних идеја и праксе „Социјална мисао“.

Члан је редакције „Годишњака Факултета политичких наука“.

Мирослав Бркић је главни и одговорни уредник часописа „Социјална политика“, који је 1951-1992. године издавала Југословенска ревија за социјалне делатности, потом Институт за социјалну политику, а сада Институт за политичке студије.

4. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Кандидат др Мирослав Бркић објавио је велики број научних радова – монографија, чланака и студија у научним и стручним часописима у земљи и иностранству, саопштења са научних скупова, итд.

Од избора у претходно звање, проф. др Мирослав Бркић објавио је двадесетпет радова - три монографије као аутор и коаутор и двадесетдва рада у научним часописима и зборницима.

4.1. НАУЧНИ РАДОВА КОЈИ УТИЧУ НА РАЗВОЈ НАУЧНЕ МИСЛИ У УЖОЈ ОБЛАСТИ ОБЈАВЉЕНИ У МЕЂУНАРОДНИМ ИЛИ ВОДЕЋИМ ДОМАЋИМ ЧАСОПИСИМА, СА РЕЦЕНЗИЈАМА (М 20).

М 23 Радови у међународним часописима

1. Бркић М. Југовић А. (2009 Просинац). *Experience of service users involment in the education of social workers in Serbia*. **Љетопис социјалног рада**. Правни факултет свеучилишта у Загребу. Студијски центар социјалног рада. Годиште 16, бр.2. стр.469-481, ISSN 1846-5412, UDK: 364.4(058)
2. Југовић А. Бркић М. (2013). *Социјални рад у Србији у контексту економске кризе и друштвене трансформације*. **Љетопис социјалног рада**. Правни факултет свеучилишта у Загребу. Студијски центар социјалног рада. Годиште 20, бр.1. стр.94-117, ISSN 1846-5412, UDK: 364.4(058)
3. Настасић П. Хрнчић Ј. Бркић М. (2013). *Улога психијатрије у третману насиља у породици*. **Српски архив за целокупно лекарство**. Српско лекарско друштво. Јул-август 141 (7-8), 554-560. ISSN: 0370-8179, DOI: 10.2298/SARH1308553N
4. Бркић М. Југовић А. Глумбић Н. (2012 рад прихваћен за штампу). *Residential care for children with intellectual disabilities in the Social Protection system in Serbia*. **European Journal of Social Work**. London. Taylor and Francis. ISSN: 1369-1457 (Print), 1468-2664 (Online), <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13691457.2012.754740>, To link to this article <http://dx.doi.org./10.1080/13691457.2012.754740>

М 24 Рад у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком

1. Бркић М. (2012). *Децентрализација система социјалне заштите у Србији: Између жељеног и могућег*. **Српска политичка мисао**. Институт за политичке студије. Београд. Година XIX, вол. 35, бр. 1/2012, стр. 273-289. ISSN: 0354-5989. УДК: 32
2. Бркић М. Станковић Д. (2012). *Harmonisation of Asylum and Integration Policy with the European Union Legislation*. **Serbian Political Thought**, Insitute for Political Studies. Belgrade. Year IV, Vol. 6, 2/2012, str.67-83. ISSN 1450-5460. UDK 32.

4.2. ЗБОРНИЦИ МЕЂУНАРОДНИХ НАУЧНИХ И СКУПОВА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (М 30 И М 60)

М33 Саопштење са међународног скупа штампано у целини

1. Грбић О. Панић Г. Бркић М. (2011), *Advocacy – a form of social work activity on mitigating marginalization and social exclusion*. **Social Work and Fight against Poverty and Social Exclusion – Professional Dedication to the Protection and Promotion of Human Rights**, 20-13 October 2010, Мостар, стр. 475-489. ISBN: 987-953-56322-1-4.
2. Југовић А. Бркић М. *Субкултурна обележја организованог криминала. Зборник радова са међународне конференције Супротстављање организованом криминалу, правни оквир, међународни стандарди и процедуре. Криминалистичко-полицијска академија, Тара 27-29.05. 2013., стр. 69-82.* ISBN: 978-86-7020-266-5. UDK 343.97 343.9.02.

М 34 Саопштење са међународног скупа штампано у изводу

1. Бркић М. Жегарац Н. Џамоња Игњатовић Т. (2012). *Expectations of new community based services for children with disability – parent's perspective*. **Joint World Conference on Social Work and Social Development 2012: Action and Impact**. стр.358-359. 8.-12. July 2012, Stockholm, International Association of Schools of Social Work – IASSW, International Council on Social Welfare – ICSW, International Federation of Social Workers – IFSW

М 61 Предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини

1. Бркић М. Станковић Д.(2012). *Компаративна анализа ефикасности програма малолетничке делинквенције*, страна 133-149. Зборник радова са конференције *Кривичноправни положај и социјалноправна заштита малолетника*. Уредници зборника: Костић М. Константиновић Вилић С., Бркић М. Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш. ISBN: 978-86-7148-163-2.
2. Бркић М. (2013). *Услуге у заједници-претпоставке процеса деинституционализације* (рад прихваћен за штампу). Зборник радова са конференције *Нове услуге у локалној заједници – одговор на потребе породице*. Уредник зборника проф. др Миомира Костић.

М 63 Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини

1. Бркић М. Видојевић Ј. (2011). *Социјална сигурност у Србији – изазови реформи*. Зборник радова са научног скупа *Јавне политике Србије*, 08. 12.2011. Београд Уредник зборника проф. др Милан Подунавац. Фондација Heinrich Boll Stiftung, Београд, 69-85 страна. ISBN: 978-86793-09-6.
2. Милановић М. Џамоња-Игњатовић Т. Бркић М. *Високо образовање и родна равноправност-Утицај високог образовања народне стереотипе студената београдског универзитета*. Зборник радова са научног скупа **150 година вишег образовања за жене у Србији: претпоставке и будућност образовања на Балкану**, Центар за студије рода и политике, Факултета политичких наука, Универзитета у Београду 26. -27. 10.

4.3. НАЦИОНАЛНЕ МОНОГРАФИЈЕ, ТЕМАТСКИ ЗБОРНИЦИ (М 40)

М 42 Монографија националног значаја

1. Бркић М. (2010). *Заступање у социјалном раду*. Факултет политичких наука, Београд. ISBN: 978-86-7558-785-9. COBISS.SR-ID 180219660
2. Жегарац Н. Бркић М. Џамоња Игњатовић Т. (2010). *Оперативно планирање у центрима за социјални рад*. Републички завод за социјалну заштиту. Београд. ISBN: 978-86-88171-02-1. COBISS.SR-ID 179962380
3. Милосављевић М. Бркић М. (2010). *Социјални рад у заједници* (друго допуњено издање). Републички завод за социјалну заштиту. Београд. ISBN: 987-86-88171-00-7

М 45 Поглавље у књизи М42 или рад у тематском зборнику националног значаја

1. Бркић М. (2010). *Менаџмент промена у социјалној заштити*. У: Гавриловић, А (уредник), **Социјални изазови и менаџмент у социјалној заштити**. Универзитет у Бањој Луци, Факултет политичких наука, Бања Лука, стр.135-169. ISBN: 978-99938-806-5-3
2. Бркић М. (2010), *Вештине и технике социјалног рада у заједници*. У: Гавриловић, А. (уредник), **Социјални изазови и менаџмент у социјалној заштити**. Универзитет у Бањој Луци, Факултет политичких наука, Бања Лука, стр.261-283. ISBN: 978-99938-806-5-3
3. Бркић М. Хрнчић Ј. Настасић П. (2012). *Родне карактеристике корисника система социјалне заштите у Србији*. У: Духачек Д. Лончаревић К. (уредници). **Култура**,

род, грађански статус. Центар за студије рода и политикр у Београду- Факултет политичких наука. стр. 175-187. ISBN:978-86-84031-60-2

М 49 Уређивање научне монографије, тематског зборника, лексикографске или картографске публикације националног значаја

1. *Стари у Србији: проблеми и изазови.* (2011). Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш Уредници: проф. др. Бркић М. проф. др. Илић М. ISBN:978-86-7148-132-8
2. *Кривичноправни положај и социјалноправна заштита малолетника.* (2012). Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш. Уредници: проф. др Костић, М. проф. др Константиновић Вилић С. проф. др Бркић М.

4.4. ЧАСОПИСИ НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА (М 50)

М 51 Рад у водећем часопису националног значаја

1. Југовић А. Жунић Павловић В. Бркић М. (2009). *Социјална заштита малолетних делинквената у транзицијском друштву Србије. Годишњак Факултета политичких наука.* Година III, број 3. стр. 648-664. Факултет политичких наука. Децембар 2009. Београд. ISSN:1820-6700.
2. Југовић А. Бркић М. (2010). *Социјална заштита и превенција малолетничког преступништва – улоге, контраверзе и добре праксе. Годишњак Факултета политичких наука.* Година IV, број 4, стр. 436-453. Факултет политичких наука. Београд. ISSN:1820-6700
3. Бркић М. Видојевић Ј. (2012). *Сиромаштво у Србији – Карактеристике и програми заштите, Политеа,* Факултет политичких наука Универзитета у Бања Луци, Година II, број 3, стр. 61-73. ISSN: 2232-9641. УДК: 32(05).
4. Бркић М. Станковић Д. Жегарац Н. (2013). *Очекивања родитеља деце са сметњама у развоју од услуга у заједници. Годишњак Факултета политичких наука.* Факултет политичких наука, Година VII, бр. 9. стр. 211-230. ISSN:1820-6700.

М 53 Рад у научном часопису

1. Бркић М. (2013). *Карактеристике система социјалне заштите у Србији и Европи. Социјална политика.* Институт за политичке студије, Година 48, бр. 1. стр. 33-51. ISSN: 0038-0091. UDK: 364

2. Бркић М.(2013). *Процеси стандардизације у социјалној заштити. Социјална политика*. Институт за политичке студије, Година 48, бр. 2. стр. 9-24.ISSN: 0038-0091. UDK: 364.

М 56 Уређивање научног часописа националног значаја (на годишњем нивоу)

1. Бркић Мирослав, главни и одговорни уреник часописа *Социјална политика*. Институт за политичке студије. ISSN: 0038-0091. UDK: 364.

5. САЖЕТ ПРИКАЗ ДОСТАВЉЕНИХ РАДОВА

У раду *Experience of service users involment in the education of social workers in Serbia*, разматрају се искуства укључивање корисника у образовање социјалних радника у Србији. Аутори закључују да су та искуства веома скромна, услед доминирајућег утицаја медицинског модела социјалног рада у образовном процесу. Постепено, са превазилажењем овог модела сазрева свест о нужности укључивања корисника и њихових неговатеља као партнера у образовање социјалних радника. Скромна искуства сведоче о вишеструкој користи оваквог приступа. Почетни кораци који се огледају у реформи наставних планова и програма и целокупног система социјалне заштите су учињени. Ипак, аутори констатују да су недовољни и да их је неопходно развијати на организован и структуриран начин, који ће обезбедити основне услове и облике укључивања корисника и њихових неговатеља у образовни процес.

У чланку *Социјални рад у Србији у контексту економске кризе и друштвене трансформације*, анализирају се кључни утицаји „четири силе“ на социјални рад у Србији у времену друштвене кризе и друштвене трансформације: друштвени контекст, теоријски трендови, однос између професије и државе, образовање за социјални рад. Аутори закључују да савремени социјални рад у Србији мора интегрисати корисничку перспективу у разумевање реалне материјалне стварности, укључујући начине дистрибуције друштвених ресурса и глобалних друштвених структура у којима делује социјални рад. У таквим околностиома, заступање и оснаживање постају главне перспективе социјалног рада у условима економске кризе.

У раду, *Улога психијатрије у третману насиља у породици*, преиспитује се место психијатрије у третману насиља у породици у светлу савремених налаза и приступа. Постоје предрасуде у општој и у стручној јавности да насилне акте у породици највећим делом врше ментално поремећени појединци, те да је психијатрија примарно задужена за њихов третман. Користећи резултате различитих истраживања, аутори показују да озбиљни ментални поремећаји не повећавају ризик од насиља, те да не постоји ниједан утемељен разлог да се насиље доминантно посматра као акт душевно оболелих лица.

Карактеристике социјалне заштите деце и младих са интелектуалним тешкоћама на домском смештају, испитују се и анализирају у раду *Residential care for children with*

intellectual disabilities in the Social Protection system in Serbia. Испитујући комплетну популацију од 568 корисника смештених у пет постојећих установа, аутори утврђују да је корисничка група веома хетрогена по степену интелектуалне ометености и узрасним карактеристикама (измешана су деца и старији), да већина дуги низ година борави у дому без или са веома ограниченим контактима са примарном локалном заједницом, да су структурални и функционални стандарди углавном незадовољавајући. На основу налаза истраживања закључују да домски смештај нема карактеристике привременог, већ трајног збрињавања, те да је неопходно убрзати процесе деинституционализације, како би се започело са отклањањем неповољних околности.

У раду *Децентрализација система социјалне заштите у Србији: Између жељеног и могућег*, анализирају се постојећи модели децентрализације система социјалне заштите у Србији. Кроз излагање искустава земаља Европске уније и указивање на недостатке актуелног система социјалне заштите у Србији, трага се за најоптималнијим решењима. Рад се закључује препорукама за унапређење функционисања система социјалне заштите, базираним на успостављању мешовитог централистичко-децентралистичког приступа, који уважава привредне, регионалне, нормативне и културолошке особености Србије.

Статешки приоритет Србије у процесу ЕУ интеграција је усклађивање законодавственог и административног оквира са европским стандардима. Значај питања миграција произилази из његове важности за социо-економски развој и брзину напретка у процесу придруживања Европској унији. Ипак, Србија још увек нема јединствену и експлицитно формулисану миграциону политику, упркос ревизији законодавства у области легалних и илегалних миграција, политике азила и виза, усвајања бројних секторских стратегија. Поред ових констатација, у раду *Harmonisation of Asylum and Integration Policy with the European Union Legislation*, разматрају се и формулишу предлози за практично унапређење миграционе политике, у складу са европским стандардима и смерницама.

У раду *Advocacy – a form of social work activity on mitigating marginalization and social exclusion* разматра се заступање као етичка обавеза социјалних радника у заштити интереса и права маргинализованих и социјално искључених друштвених група. Кроз емпиријско истраживање приказано је у којој мери разумеју и примењују различите форме заступања, социјални радници у Републици Српској (БиХ)

У раду *Субкултурна обележја организованог криминала*, објављеном у зборнику радова са међународног конреса **Супротстављање организованом криминалу, правни оквир - међународни стандарди и процедуре**, објашњавају се основна обележја организованог криминала: начин и стил живота, етничке вредности, хијерахијска организација, степен припадности и идентитета и друге битне карактеристике. Аутори закључују да организоване криминалне групе имају све карактеристике добро интегрисаних група, у којима је јасно успостављен ланац командовања, услови за напредак у каријери, обука, и снажне неформалне санкције, што их чини врло отпорним на уобичајене истражне механизме полицијских и безбедоносних структура.

Опис постојећег стања у централним сегментима социјалне сигурности у Србији, анализа ефеката спроведених реформи у претходној деценији и формулација препорука за креирање ефикаснијег система социјалне сигурности, предмет су истраживања у раду *Социјална сигурност у Србији – изазови реформи*, аутора Бркић Мирослава и Видојевић Јелене.

У истраживању које је обухватило 261 испитаника са четири факултета, испитује се присуство родних стереотипија међу студентима београдског универзитета. Резултати истраживања објављени су у раду *Високо образовање и родна равноправност – утицај високог образовања на родне стереотипе студената београдског универзитета*. На основу анализе добијених резултата аутори закључују да високо образовање на Београдском универзитету не доводи до унапређења свести о родној равноправности, да су родни стереотипи израженије код студената у односу на студенткиње, посебно код студената који похађају факултете природних наука, те да је неопходно уложити високог образовања у развоју родне равноправности посветити више пажње, креирањем нових курсева или допуном постојећих.

У раду *Компаративна анализа ефикасности програма малолетничке делинквенције*, објављеног као предавање по позиву са скупа националног значаја, приказују се и анализирају ефекти различитих програма превенције малолетничке делинквенције. Са становишта ефективности, директних и индиректних трошкова, једноставности спровођења и доступности анализира се једнаест у пракси најпримењених програма превенције малолетничке делинквенције. Закључци упућују да се ниједан програм не може издвојити као најбољи, да ефекти зависе од карактеристика циљне групе, те да их је неопходно прилагодити специфичним околностима заједнице у којој се имплементира.

Предуслови успешне деинституционализације анализирају се у раду *Услуге у заједници-претпоставка процеса деинституционализације*, насталог као резултат уводног предавања на скупу националног значаја. Аутор објашњава сам процес деинституционализације, указујући да се не може везивати само за систем социјалне заштите, већ да представља принцип, „филозофију самосталног живота“, која мора бити прихваћена од друштва и свих система који га чине. Даље, закључује да су услуге у заједници још увек недовољно развијене, те да се процесу деинституционализације мора плански и системски приступити, предлажући конкретне кораке у том процесу.

Монографија *Заступање у социјалном раду* настала је као резултат дугогодишњег научноистраживачког, педагошког и професионалног ангажовања и искуства аутора у области социјалног рада. Иако је заступање етичка обавеза, део свакодневних активности социјалних радника, све до појаве ове публикације у домаћој стручној литератури готово да није било радова на ову тему. У књизи се анализирају различите дефиниције и типови заступања у социјалном раду, теоријске основе, практична примена са становишта одабира различитих стратегија и тактика. Књига је писана јасним и разумљивим стилем, по методологији савремених уџбеника и подстиче читаоце на размишљање о властитим ставовима, дилемама са којима се суочавају, практичним решењима.

У монографији *Оперативно планирање у центрима за социјални рад*, са теоријских и практичних позиција дефинишу се области, кораци, методе, технике и поступци за доношење годишњих оперативних планова у центрима за социјални рад. Предложени кораци и поступци илустровани су практичним примерима, што стручним радницима олакшава процес израде плана и решавање појединих питања који се могу јавити при његовој изради.

Књига *Социјални рад у заједници* (друго допуњено издање) продукт је дугогодишњег предавачког и истраживачког искуства проф. Милосављевића и проф. Бркића. Аутори синтетизују различита теоријско методолошка сазнања из области

социјалног рада, обликујући их у складну целину у којој су дефинисани и разјашњени: концепти, елементи и типови (локалне) заједнице, теоријскометодолошке основе социјалног рада у заједници, историјат, предмет и циљеви најмлађег методолошког приступа у социјалном раду, фазе и области практичне примене, модели социјалног рада у заједници и вештине и технике које се користе у примени овог методолошког приступа. Поред Факултета политичких наука у Београду, ова књига се користи као уџбеник или обавезна литература на универзитетима у Бања Луци, Сарајеву, Подгорици, Скопљу и Тузли.

Поглавље у тематском зборнику националног значаја (уредник проф. др Ана Гавриловић), под називом *"Менаџмент промена у социјалној заштити"*, аутора проф. др Мирослава Бркића, посвећено је савременим системима социјалне заштите, главним карактеристикама система социјалне заштите у Европи, класичним теоријама менаџмента, примени теорија менаџмента у социјалној заштити, тимовима у социјалној заштити, етичким принципима и дилемама у социјалној заштити и методу вођења случаја

.Поглавље под називом *"Вештине и технике социјалног рада у заједници"* у истом тематском зборнику, упознаје читаоце са најважнијим вештинама и техникама социјалног рада у заједници као што су: прикупљање средстава (fundraising), волонтерски менаџмент, преговарање у социјалном раду, медијација у заједници и лобирање у социјалној заштити.

Родна заступљеност корисника система социјалне заштите у Србији није била предмет истраживачког интересовања, вероватно због чињенице да се у оквиру званичне евиденције углавном нису прикупљали подаци у односу на пол. У раду *Родне карактеристике корисника система социјалне заштите у Србији* (уредници Даша Дуачек и Катарина Лончаревић), анализирају се најновији подаци о родној заступљености корисника система социјалне заштите. Показује се да су жене за само четири процента поена чешће кориснице новчане социјалне помоћи од мушкараца. Заступљеније су у групи старих особа корисника социјалне заштите, док доминирају међу жртвама насиља, односно трговине људима. Резултати се даље дискутују у светлу савремених социјалних трендова.

Проф. Бркић је био уредника два тематска зборника. У првом, *Стари у Србији: проблеми и изазови* (уредници проф. Бркић М и проф. Илић М.) проблемима старости приступа се позиција мултидисциплинарних приступа (социјалног, здравственог, правног, виктимиолошког). Аутори радова су научни радници и сарадници са Факултета политичких наука у Београду, Правног факултета у Нишу, Филозофског факултета у Скопљу, Одсека за педагогију у психологију, односно економику и менаџмент Универзитета у Електросталу (Русија), као и еминенти практичари из социјалне заштите и здравства.

У другом тематском зборнику (уредници проф. др Костић, М. проф. др Константиновић Вилић С. проф. др Бркић М) *„Кривично правни положај и социјална заштита малолетних преступника“*, са позиција теорије и праксе правних наука и социјалне заштите анализира се положај младих у сукобу са законом, перспективе развоја првенетивних програма и недостајућих услуга, као и могућности за њихову интеграцију у заједницу. Тематски зборник је подељен на две комплементарне целине: Кривично правни положај малолетних преступника и Социјална заштита малолетних преступника – од теорије ка пракси. Аутори

радова су научни радници и сарадници са Факултета политичких наука у Београду и Правног факултета у Нишу, као и еминентни практичари из земље и иностранства.

Предмет рада *Социјална заштита малолетних делинквената у транзицијском друштву Србије* јесте синтеза досадашњих идеја научне, стручне и политичке јавности о томе у ком правцу треба да се креће реформа система социјалне заштите која са односи на децу и малолетнике са делинквентним понашањем. Аутори идентификују неколико основних правца реформе система социјалне заштите младих у сукобу са законом: децентрализација, редефинисање функција, развој стандарда услуга и деинституционализација. Ови главни правци реформе система социјалне заштите заснивају се на неколико кључних принципа: права и најбољи интерес детета и малолетника; плуралитет (алтернативност) услуга и пружаоца; партиципација/партнерство корисника, социјалних служби и других институција локалне заједнице; подршка родитељству и очувању породице; рано откривање деце у ризику; подизање квалитета и континуирано усавршавање стручног рада. У склопу ових идентификованих праваца и принципа реформе посебна пажња се посвећује питањима превенције у социјалној заштити, институционалних и ванинституционалних мера и метода заштите малолетних преступника, концепције и стандарда услуга социјалних служби, начина евалуирања и подизања квалитета стручног рада.

У раду *Социјална заштита и превенција малолетничког преступништва – улоге, контраверзе и добре праксе*, полази се од става да су превенција и третман малолетних преступника интегрални део социјалне политике и социјалне заштите. У раду се критички оцењују домаћа искуства у превенцији малолетничког преступништва. Такође, приказују се регионални и међународни примери добре праксе, који се реализују кроз модел заштите у заједници (community care). Закључак је да функција превенције малолетничког преступништва у социјалној заштити треба да има карактер организоване и еко системски усмерене делатности. Социјална заштита у превенцији малолетничког преступништва треба да буде конципирана на принципима плуралитета услуга и програма, партиципацији и партнерству између корисника, социјалних служби и других систем у локалној заједници.

У раду *Сиромаштво у Србији – Карактеристике и програми заштите*, аутори указују на основне узроке и исходе сиромаштва у Србији током последњих 20 година, посебно од 2000. године, приказују обим и профил сиромашних, као и мере и активности које су у претходном периоду предузимане да би се систем подршке и помоћи сиромашнима прилагодио новим околностима и самим тим учинио ефикаснијим. Закључују да је економска криза довела до смањене потребе за радном снагом, а самим тим и до већег притиска на систем социјалне заштите. Сходно томе, неопходно је ојачати везе између система социјалне заштите и служби за запошљавање, односно мера и активности које тржиште рада реализује.

Резултати истраживања о очекивању родитеља од дневних услуга у заједници анализирано је и објављено у раду *Очекивања родитеља деце са сметњама у развоју од услуга у заједници*. Ово истраживање, као тест-ретест студија, је обухватило 32 општине у Србији и 243 корисника услуга. Резултати су показали да се породице са децом са сметњама у развоју суочавају се са бројним проблемима у свакодневном функционисању, као и изостанку одговарајућих облика подршке, услед чега је неопходно развијање мреже

дневних услуга у заједници. Оне морају да буду флексибилне и индивидуализоване да би у што већој мери задовољиле потребе родитеља и деце. То није могуће без размене информација између породице и пружаоца услуга. Кад је реч о развоју вештина, родитељи генерално имају висока или умерено висока очекивања у односу на развој компетенција код детета, социјализацију и учешћа у заједници, унапређење функционисања целе породице и властитих вештина.

У Раду *Карактеристике система социјалне заштите у Србији и Европи* приказују се и анализирају основне карактеристике система социјалне заштите у Србији, Великој Британији, Шведској, Немачкој, Шпанији и Чешкој, као типичним представницима глобалних модела (либерални, социјалдемократски, корпоративни, медитерански и источноевропски). На нивоу ЕУ не постоји јединствена политика из области социјалне заштите. Сагласно принципу супсидијарности државе чланице суверено регулишу ову област. Из тих разлога, постоје концептуалне и садржинске разлике међу европским државама у зависности од традиције и историјских околности. Резултати анализе показују да је систем социјалне заштите у Србији по својим карактеристикама најближи источноевропском, при чему садржи и решења која су присутна у другим моделима

Увођење система квалитета био је један од кључних стратешких циљева реформе система социјалне заштите. Са усвајањем Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите испуњени су формалне претпоставке за увођење система квалитета. У раду *Процеси стандардизације у социјалној заштити*, др Бркић приказује карактеристике стандарда у социјалној заштити, са становишта врсте, процеса њиховог увођења у регулаторни систем, разлика између стандарда, процедура и закона. Закључује да је са доношењем Правилника учињен тек први корак, те да је неопходно приступити даљем оснаживању контролних механизма (инспекције и стручног надзора), испуњењем структуралних и функционалних стандарда у складу са захтевима и што је најважније планском приступу унутар министарства за послове социјалне заштите, јер испуњење прописаних стандарда захтева и значајна финансијска средства.

Бркић Мирослав је главни и одговорни уредник научног часописанационалног значаја *Социјална политика*. У протеклој години објављена су три броја са укупно 464 стране. Радове су објављивали еминентни стручњаци из земље, региона (Словенија, Македонија) и иностранства (Америке, Шпаније, Француске).

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Проф. др Мирослав Бркић својим резултатима у научном и педагошком раду дао је посебан допринос научном и практичном изучавању социјалног рада и социјалне политике. Смисао за теоријску синтезу засновану на широком спектру компаративних и емпиријских проучавања потврђен је у низу истраживачких пројеката и публикованих

радова који показују континуирани развој и усаваршавање кандидата. Објавио је више радова у међународним и националним часописима, тематским и зборницима са међународних и домаћих скупува, уређивао је тематске зборнике, аутор је и коаутор три монографије. Сама чињеница да је од последњег ибора објавио двадесетпет различитих публикације, говори о продуктивности кандидата. Број и врсте објављених радова, њихов обим, разноврсност тематске и проблемске оријентације које обрађују, складан спој теоријског и емпиријског приступа, одлике разумљивог стила и језика којим се уверљиво саопштавају резултати до којих је кандидат дошао, показују способност за објективну научну анализу и синтезу. Поред несумњивог теоријског доприноса, проф Бркић се потврдио као врстан истраживач и практичар у унапређењу система социјалне заштите. Активан је у различитим домаћим и међународним организацијама и одборима, члан је редакција и уредник националног научног часописа. Био је ментор у изради докторских, магистарских и мастер теза, члан Комисија за изборе у научна звања у земљи и региону. Засновао је два нова курса на Факултету политичких наука. Укупни резултати у раду са студентима потврђују да се кандидат остварио као врстан педагог дајући лични печат извођењу наставе, заснивању нових дисциплина и повезивањем наставе са сродним теоријским и практичним областима.

Увидом у укупну научно-стручну делатност и наставну активност кандидата проф. Др Мирослава Бркића Комисија је утврдила да је од избора у претходно звање:

- објавио четири рада у научним часописима са SCI листе, односно два рада у међународном часопису верификованог посебном одлуком министарства;
- објавио три научне монографије/књиге;
- објавио два рада са међународног научног скупа штампана у целини и четири (два по позиву) са скупа националног значаја објављена у целини.
- да је био уредник два тематска зборника, односно да је главни и одговорни уредник часописа националног значаја.
- да је члан у уређивачким одборима домаћих часописа и скупова, те струковних удружења у земљи и иностранству.

- да је као истраживач, вођа тима, национални и међународни експерт, учествовао у реализацији већег броја научно-истраживачких и апликативних пројеката.
- да је остварио резултате у развоју научно-наставног подмлатка на матичном и факултетим у региону, кроз менторство у изради дипломских радова, мастер, магистарских и докторских дисертација, комисијама за израде завршних радова, односно за изборе у звања;
- да је његов целокупан наставни и педагошки рад високо оцењен од студената Факултета политичких наука, на основним и мастер студијама.
- да је кандидат показао способност, посвећеност и смисао за наставни рад у ужој научној области теорија и методологија социјалног рада али и другим сродним областима;

На основу изнетих чињеница, саопштених оцена о научном, истраживачком и наставно-педагошком раду, као и доприносу научном развоју уже научне области теорија и методологија социјалног рада, а сагласно одредбама Закона о високом образовању Републике Србије, Статута Универзитета у Београду, Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, као и Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, Комисија сматра да кандидат др Мирослав Бркић испуњава све услове за избору звање **редовног професора** и предлаже Изборном већу Факултета политичких наука Универзитета у Београду да изабере др Мирослава Бркић у звање **редовног** професора, за ужу научну област Теорија и методологија социјалног рада и упути предлог Универзитету у Београду на даљу процедуру.

Београд, 11. фебруар 2014.године

Чланови Комисије

Проф. др Милосав Милосављевић, редовни
професор Факултета политичких наука у пензији

Проф. др Мира Лакићевић, редовни професор Факултета
политичких наука

Проф.др Милан Петричковић,редовни професор
Факултета политичких наука